

Naročnina: Za tuzemstvo z dostavo mesečno Din 5, četrtletno Din 15, polletno Din 30, celoletno Din 60; za inozemstvo Din 60 in poštšina posebej — Oglasi po ceniku.

SOCIALIST

Izhaja vsak petek popoldne.
Nefrankirana in nepodpisana pisma se ne sprejemajo.
Sedež uredništva in uprave Ljubljana, Vidovdanska cesta št. 2, pritličje.

Glasilo Socialistične Stranke Jugoslavije

Štev. 51.

V Ljubljani, dne 19. decembra 1924.

Isto II.

Šoštanjka resolucija zmagala!

200 zaupnikov iz vseh krajev ljubljanske oblasti za enoten nastop. — Ljubljanska resolucija.

Kakor napovedano, se je vršila preteklo nedeljo 14. dec. konferenca za ljubljansko oblast, ki je imela pred vsem razpravljati o skupnem volivnem nastopu socialističnih organizacij. Od te konference je bilo odvisno, ali bo šoštanjka resolucija na celi črti uveljavljena tudi v ljubljanski oblasti.

Sicer so srezke in okrožne konference v mariborski oblasti pokazale veliko voljo delavstva po enotnem nastopu in je bilo pričakovati enakega razpoloženja proletariata tudi v ljubljanski oblasti. Vendar moramo priznati, da nas je nekoliko skrbelo, ker je delavstvo v ljubljanski oblasti neprimerno bolj razcepljeno kakor na štajerskem ali koroškem.

S tesnobo smo torej čakali odločilnega trenutka, ko se konferenca odpre, kjer se bo pokazalo v koliko so razmere že dozorele za skupni nastop.

Obilen poset konference.

Ze pred deveto uro, so se pričeli zbirati delegati, zlasti oni iz zunanjih krajev, ki so se pripeljali z železnico. Kmalu za njimi pa delegati iz bližnjih krajev, tako da je bila dvorana ob pol 10. uri popolnoma zasedena.

En sam pogled po dvorani je zadostoval, da si dobil vtis posebne svečanosti trenutka. Po dolgih letih sporov, kritik in razdvajanj so se sestali zopet delegati, od skrajne leve do skrajne desne iz vseh važnejših krajev k skupnemu posvetovanju. Vsem se je bralo iz obrazov svečano razpoloženje in zopet je vzplamtela nada, da bo ta konferenca mejnik od razcepa k složnemu delu.

Ob splošni pozornosti je deležat načelstva SSJ s. Dr. Milan Korun s kratkim in prisrčnim nagovorom otvoril konferenco in prosil za predloge glede predsednika in zapisničarja konference. Stavljen je bil samo en predlog in sicer je bil predlagan in soglasno izvoljen za predsednika s. Dr. Korun in za zapisničarja na s. A. Svetek.

Po končani formalnosti je podal referat s. F. Svetek, ki je v dobro zasnovanem govoru pojasnil situacijo in orisal potrebo enotnega nastopa vseh socialističnih organizacij. Na koncu referata je prečital predlog resolucije, ki naj bi jo konferenca sprejela kot kažipot bodočemu delu.

Debatata.

Ze med referatom s. Svetka se je po medključih in pritrdjevanju označila volja po skupnosti in enotno gledanje na položaj. Še bolj so pa razčistili pojme posamezni govorniki, ki so se oglašili k besedi.

S. Prokop Kristofek (Tržič-Križe) izvaja: Enotnost in skupni nastop sta tako zelo potrebna, da mi ni treba še posebej utemeljevati. Vse delavstvo si tega želi in pričakuje od današnje konference, da to enotnost sklene. Industrijsko delavstvo kakor mali kmetje, morajo skupno nastopiti, ker se je položaj obeh do neznosnosti poslabšal. V boju osiveli starček pripominja, naj ne pozabimo, da je moč delovnega

ljudstva odvisna od njegove slege in edinosti.

S. Pavel Škerlj (Vič-Glince): Pri zadnjih občinskih volitvah je stalo delavstvo naše občine pred sličnim vprašanjem kakor stojimo danes mi vsi. Ze takrat se je pri nas pojavila misel, da bi vse delavske stranke postavile skupno listo. Da se o stvari sporazumemo smo povabili tudi sodruge z leve (bivše komuniste) na skupen sestanek, kjer smo se popolnoma odkritosrčno pogovorili in tudi sestavili skupno listo brez vsakega strankarskega egoizma. Načelstvo »Nezavisne« stranke je sicer tej skupni listi nasprotovalo, ali naši sodrugi levičarji so na enotnem nastopu trdno vztrajali. Sli smo enotno v boj in smo v tem boju sijajno zmagali. Brez skupnega nastopa bi bili pa oboji tepeni. Priporočam, naj se tudi pri teh volitvah tako napravi. Če bo pa enotnemu nastopu načelstvo katerekoli skupine nasprotovalo, bo pa proletarijat z njim korenito obračunal. (Veliko odobravanje.)

S. Mršek, mali posestnik iz Blok (Notranjsko): Pozdravljam enoten nastop vseh socialistov. Kot socialist delujem že dolga leta in sem se v tem boju postaral, zato znam ceniti potrebo enotnega nastopa. Treba je le še poudariti, da se naj enotnemu nastopu industrijskega delavstva pridružijo tudi kmetijski delavci in mali kmetje. Eni in drugi naj se zavedajo, da se delavec ne more osvoboditi brez kmeta in kmet ne brez delavca. Predlagam naj se ta enotni nastop delavcev in kmetov označi tudi na imenu skupne liste, ki naj se imenuje »Združeni delavci in kmetje SSJ«. (Pritrdjevanje in aplavz.)

S. France Čebašek (Mojstrana): Kdor ve za skrbi in trpljenje brezposelnega delavca, ki so mu pred nosom zaprli tovarno, kakor se je zgodilo z našo cementarno v Mojstrani, tisti se šele zadostno zaveda, kako je delavstvu potrebna politična zaslomba.

Prejšnjo nedeljo smo imeli konferenco zaupniki iz našega okraja in smo sklenili z vsemi silami delovati za enotni nastop vsega delavstva. (Pritrdjevanje.)

S. France Gros iz Tacna (»Naprejeva« skupina): Tudi pri nas smo sklenili, da se pridružimo enotnemu nastopu. Če voditelji tej želji ne bodo ugodili potem bomo napravili enotnost brez njih. (Viharno odobravanje.)

S. Marjek, Zg. Šiška, polemizira zakaj se ni vabilo načelstvo »Naprejeve« skupine. (Medključ: Saj so dobili pismen poziv od načelstva SSJ in šoštanjka resolucijo, pa niso niti odgovorili niti je objavili. Drug medključ: Kje je ostalo načelo javnosti?) Za idejo enotnosti se izjavlja tudi on in mu je žal, da je sploh prišlo do razcepa.

S. Ignac Mihevc: O potrebi enotnosti ne more biti nobene diskuzije, ker nas kapitalistična palica že sama združuje. Priporočam toleranco in več medsebojne ljubezni, pa bo enotnost takoj izvedljiva. (Odobravanje.)

S. Žebavec Matevž (Ljubljanska okolica): Medsebojen boj po časopisu mora brez odlašanja preneha-

ti. Dolgo vrsto let že delujem v socialističnem pokretu a sedaj je bilo vse tako zmešano, da človek ni vedel kdo je pravi in kdo nepravi socialist. Če kolone napadov se je posvečalo posameznim osebam, tako da ni čudno če ljudje obupujejo nad takim socializmom. (Medključ: »Socialist« nikoli osebno ne napada — kvečjemu se brani!)

S. dr. Korun ugotavlja kot predsednik konference, da naš časopis »Socialist« ni nikoli osebno napadal. Bili so slučaji, ko se je moral braniti ali obramba mu mora biti dovoljena.

S. Jurij Arh (Zagorje): Opisuje v drastičnih slikah položaj rudarskega proletariata. Skupni nastop je neodložljiv. V Zagorju smo se pri volitvah v bratovsko skladnico sporazumeli celo z bivšimi komunisti in smo sestavili skupno listo na kateri je polovica naših in polovica njihovih kandidatov. Gotovo se je še lažje sporazumeti z Naprejeveci, s katerimi nimamo nikakršnih programatičnih razlik.

Po zaključni besedi referenta se prečita in soglasno sklene naslednji

POZIV:

Zaupniki vseh socialističnih struk, zbrani iz vseh krajev ljubljanske oblasti, na skupni konferenci v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani, v nedeljo 14. decembra — smo po temeljitnem prevdanku sklenili naslednji poziv:

Proletariatu Slovenije!

Strašna brezposelnost, sramotno nizke mezde, stanovanjska kriza in policijska preganjanja proletariata so posledice razcepa v delavskih vrstah.

Da se to grozno stanje odpravi, je treba upostaviti zopet enotnost, kakor je vladala pred letom 1919., ko si je delavstvo, pod vodstvom starih in v 30 letnem boju utrjenih socialističnih organizacijah, priborilo ugled in upoštevanje pri svojih nasprotnikih.

Zato izjavljamo, da bomo podpisali vse one skupine, ki se bore za zopetno združitev delavstva na teh temeljih, dočim bomo z vsemi sredstvi nastopili proti onim, ki bi hoteli še nadalje cepiti proletarske vrste, na škodo proletariata in v veliko korist kapitalizma.

Zahvaljujemo

se štajerskim in koroškim sodrugom, da so s tako velikim požrtvovanjem dvignili prapor sporazuma in

enotnega nastopa delavskih socialističnih organizacij.

Zahvaljujemo

se načelstvu SSJ (SPJ), da deluje s tako vnemo za enoten nastop. Ob-ljubujemo, da bomo to akcijo z vsemi silami podpirali.

Pozivljamo

načelstva vseh ostalih socialističnih strank, da ugođe soglasni želji in zahtevi vsega socialističnega proletariata Slovenije in naj se brez pridržka pridružijo akciji za enoten nastop.

Zahtevamo,

da se stvari pri volitvah v narodno skupščino enoten blok vseh socialističnih strank pod imenom:

Združeni delavci in kmetje SSJ

ki naj bo predhodnik zblizanju in sodelovanju v enotnih socialističnih, političnih, strokovnih, gospodarskih in kulturnih organizacijah.

Svarimo

vsacega in vsakogar, ki bi hotel cepiti enotnost delavstva s kako drugo listo. Smatrali ga bomo za škodljivca, ki ga niti lakota, preganjanje in brezposelnost delavskega razreda niso prepričala da je treba bratovorni boj brez odlašanja ukiniti. Poskrbeli bomo, da bodo vsi delavci, mali kmetje in kajžari agitirali in volili za enotno listo pod imenom

Združeni delavci in kmetje SSJ.

Pooblaščamo načelstvo SSJ (SPJ) da izda ta poziv v svojem listu »Socialistu« in da ga odpošlje tudi vsem drugim časopisom s prošnjo, da ga objavijo. Po možnosti naj se poziv tiska tudi v letakih.

Živel rdeči blok

Združenih delavcev in kmetov SSJ!
Živela socialistična zmaga!

Po sprejetju poziva se izvoli soglasno še 7 članski volilni odbor, ki ima nalogo skupaj z dvema delegatoma načelstva voditi volilno borbo v vsej ljubljanski oblasti. V odbor so bili izvoljeni ss.: Pavel Škerlj, Jože Kolenc, F. Čebašek, Jurij Arh, Valentin Vrhunc, Ferdo Debelak, Jože Vrhovec.

Po debati o volivnem delu v katero je poseglo zlasti mnogo zunanjih delegatov so se zborovalci razšli z zavestjo:

Šoštanjka resolucija je zmagala! Enoten nastop pod imenom »Združeni delavci in kmetje SSJ« je dosežen!

Za neodvisnost znanosti.

Sedanja vlada je upokojila in od-slovila iz službe nekaj profesorjev na vseučiliščih ter utemeljila svoj ukrep z določbami ustave, češ, da držav-ljan, ki je po svojem prepričanju za izpremembo državne oblike, ne more biti državni uradnik.

To stališče vlade, čeprav ustava po našem mnenju po nepotrebnem in proti nazorom moderne dobe ome-juje svobodo političnega prepričanja državnih nameščencev, pa tudi sicer ni na mestu napram znanstvenikom na vseučiliščih, ki so poklicani go-jiti najvišjo znanost v državi in v družbi.

Človeška družba je v vseh svojih socialnih in političnih oblikah ne-dvomno podvržena razvojnemu zako-nom. Zaraditvega je vsakršno ovira-nje tega razvoja nenaravno, tembolj nenaravno, če se opira na filozofsko

neugotovljene dogme ali pa na teze slučajno vladajočih političnih strank ali enega družabnega razreda, ki s svojo premočjo diktira, kakó in v ka-terem smislu naj se obravnava zna-nost na najvišjih znanstvenih zavodih te ali one države.

V zgodovini imamo mnogo doka-zov, da so vseučilišča po vsem svetu z neverjetno vztrajnostjo branila ne-odvisnost vseučilišč. Naloga vsake države je namreč, da goji znanstvo in s tem pospešuje kulturni in gospo-darski napredek. In v vseh primerih so vseučilišča sama soodločevala, če je kompetent res učenjak, ki je vre-den, da zasede predavateljsko mesto na vseučilišču ali pa ne. Ta avtoriteta se priznava dosledno vseučili-ščem in naravnost nerazumljivo nam je, da te svoje avtoritete pri nas vse-učilišča niso uveljavila dovelj krenko

in solidarno ter povedala političnim strankam, da so vseučilišča središče kulture, neodvisne znanosti ter, da se zaradi tega ne more in ne sme podrežati njih profesorjev določbam o nagobčniku, ki žal, velja za subalterne državne uradnike.

Vseučilišča so zavzela deloma stališče napram izgredom in nedotakljivosti formalnih svojih predprav; niso pa v pogledu neodvisnosti znanstva storila nobenega odločnega koraka.

Vlada je odpustila vseučiliščne profesorje iz političnih razlogov. Iz tega tudi sledi, da se je celotno vprašanje obravnavalo po vseh strankah tudi s političnih vidikov, ter se je s tem javno osmešilo in škodovalo ugledu neodvisnosti svobodne znanosti, ugledu najvišjih kulturnih zavodov v državi.

Zagrebski in belgrajski vseučiliški profesorski zbor je sicer obsodil postopanje vlade. Tudi akademiki so se deloma vrlo postavili za pravice

vseučilišč; vse te akcije pa v javnosti niso našle pravega odziva, ker ni razumevanja za glavno vprašanje ter so stranke hotele vsaka zase kovati iz te zadeve politični kapital.

S tega stališča presojava mi to vprašanje. Po našem mnenju so vseučilišča kot torišča neodvisne znanosti nedotakljiva, ali pa sploh niso kulturna središča, v katerih naj se goji na sedanjih izkušnjah in filozofiji zgrajena absolutno neodvisna znanost. Zakaj, ako imajo na vseučilišča absolutni vpliv politične stranke, slučajno vladajoče ali opozicijske stranke, potem vseučilišča niso torišča neodvisne znanosti, ampak le dekla takratnega vpliva ali terorja, ki si je usurpiral pravico diktirati tudi — „znanost“.

Vseučilišča morajo torej postati v pogledu znanosti neodvisna ali pa sploh niso vseučilišča, ampak le katedre političnih strank in državnih sistemov in oblik. Tega namena pa nimajo in ga ne smejo imeti. L. J.

Iz politike.

Nesoglasja v Moskvi. — Razkol med komunisti. — Vladni teror. — Stanovanjski zakon.

V Ljubljani, 17. dec. 1924.

Med komunističnimi voditelji v Moskvi se je dolgo prikrivano nesoglasje pokazalo na beli dan. Trocki, narealniji in za Leninom najenergičnejši vodja komunistov, je izgubil poveljstvo nad rusko vojsko. Ker je Trocki organiziral rusko boljševiško vojsko in ji udalnil svojega duha, ni vojska navdušena nad Trockega odstavitev, ki so jo ostali boljševiški voditelji smatrali za nujno potrebo, ker so se Trockega bali. Izgleda, da je nujni in dolgo pričakovani razkol med voditelji ruskih boljševikov prišel. Manjka energična roka Lenina, njegova avtoriteta — njegovi nasledniki, razun Trockega, — so nesposobni, da bi vodili Rusijo po novi, od revolucije ji začetni poti. Zaenkrat pa bi bilo preuranjeno govoriti o tem, kake bodo posledice omenjenih globokih nesoglasij.

Dočim pa vladajo v Moskvi zaenkrat samo nesoglasja, je izbil v jugoslovanski komunistični stranki razkol. Že pred tedni smo na tem mestu govorili o globokem načelnem nasprotju, ki vlada med voditelji komunizma v Jugoslaviji. Na eni strani moskovski eksponenti, ki zagovarjajo „levičarsko“ taktiko, ki žele pučev in revolt ter takojšnjo upostavitve delavsko-kmečkih vlad, magari z Radičem na čelu — na drugi strani pa „desničarji“, ki izpregledujejo pogrešenost in škodljivost take taktike za delavstvo, ki uvidevajo, da je delavstvu boj za vsakdanji kosček kruha nujnejši, kakor pa brezupno „zrevolucioniranje“ peščice zasleplencev — to sta obe komunistični krili. Zmagali so „levičarji“, „desnica“ je izstopila iz stranke, ž njo duševni vodja komunistov dr. Sima Markovič, ki je bil komunist iz prepričanja, ne pa zato, ker je od Moskeve plačan. Naši slovenski komunistični voditelji, ki se zbirajo okrog „sekretarijata“ v Ljubljani so ta razkol tajili in nas pred tedni napadli, ko smo o njem pisali. Danes je razkol tudi na zunanji jasen in se ne da več tajiti. Tako je komunističen pokret v Jugoslaviji na izdihu in le rubelj iz Moskve bo še v stanu izdajati nekaj časa fikcijo, da obstoji v Jugoslaviji kaka komunistična stranka, če tudi pod nekomunističnim imenom. Ta ugotovitev dejstev naj bo tudi naš edini odgovor na vse napade, s katerimi nas Kmetstvo delavski list v zadnjih tednih razveseljuje. Komunisti vedo, da smo mi edina resna delavska stranka, zato nas najbolj napadajo. — Kakor čujemo je nastal razkol tudi v ljubljanskem vodstvu komunistične stranke; če bo pospešil konsolidacijo delavskega pokreta v Sloveniji, bomo še videli.

V tem žalostnem stanju, ki vlada v komunistični stranki, je prišla vlada komunistom na pomoč. Zopet je udarila z zloglasnim zakonom o zaščiti države po komunističnih političnih in strokovnih organizacijah. Kakor na eni strani obsojamo to novo vladno nasilje, ker smo proti vsakemu nasilju iz načelnih razlogov, tako smo na drugi strani mnenja, da je vlada s tem svojim korakom napravila komunistom pravzaprav le uslugo. Mesto, da bi komunisti pri prestopajočih volitvah pokazali jasno in očitno pred delavstvom svojo slabost, da bi vsa javnost videla, da komunističnega pokreta v državi sploh ni več — bodo imeli komunisti sedaj najlepšo priliko trditi še naprej, da stoji cel delavski razred za njimi. Izgleda, da ima vlada velik interes na tem, da ovira konsolidacijo delavskega pokreta v državi, drugače ne bi prepovedovala stranke, ki je tako maloštevilna, da bi zadnji delavec, ki se je dal od komunistične ideologije premotiti, izpregledal, da spada komunistični pokret v tej državi že v — zgodovino.

Veliko brige dela vladi stanovanjski zakon, ki preneha veljati z novim letom 1925. Vlada se zaveda, da je stanovanjsko vprašanje v stanu odvrniti še tiste volivce — najemnike, ki sicer „nacionalno“ čutijo — veliko jih itak ni. Zato je sklenila stanovanjski zakon do 1. maja 1925 podaljšati s posebno uredbo. Povdariti moramo takoj, da bi taka „uredba“ za sodišča ne bila zakon in bi zato — žalibog — najemnikov ne rešila preteče nevarnosti. Toda o tej stvari govorimo na drugem mestu. Tu pa moramo opozoriti na neko drugo, silno nevarno stvar: Vlada hoče uporabiti pereče vprašanje podaljšanja stanovanjskega zakona za to, da bi brez neodvračljiva sila naganja vlado, da izda uredbo, ki naj ima moč zakona. Po ustavi pa vlada take pravice nima. Danes bi torej vlada s protiusstavno uredbo rada rešila stanovanjsko vprašanje in se nadeja, da bo ljudstvo tako uredbo pozdravilo — jutri pa bo ista vlada s slično uredbo, brez parlamenta, protiusstavno in z izgovorom, da je stvar silno nujna, uredila tudi kako drugo, manj popularno stvar: zvišala davke, podaljšala rok službovanja v vojski, ukinila zakon o zaščiti delavcev, uvedla 12 urni delavnik — z eno besedo: pot, po kateri hoče vlada iti je tudi formalno absolutistična. Še zakon naj nam začne P. P. komisarij diktirati, potem smo pa v srednjem veku!

Stanovanjski zakon — na mrtvi točki.

Tako je vzdihnil „Slovenski Narod“, ko je i on spoznal, da je bilo pisarenje o podaljšanju zakona o stanovanjih le zavestno, namerno varanje vseh onih, ki jih je zakon ščitil pred nesramnim in brezvestnim izkoriščanjem hišnih lastnikov.

S pompozno, gobezdavo zgovornostjo je že poročalo demokratsko časopisje o podaljšanju stanovanjskega zakona. Pa — kratko je bilo veselje in zadovoljnost nad političnim trikom demokratske gospode! Takoj so zborovali hišni posestniki in, poučeni po svojih advokatih, so izjavili: za nas ostane protiusstavna, famozna uredba ministrskega sveta o podaljšanju stanovanjskega zakona navaden kos papirja! Pa so izjavili: Po 1. januarju 1925 bomo svobodno razpolagali s stanovanji in stanovanjskimi prostori. In svobodno, le svoje interese upoštevajoč bomo navijali in nabijali svojim najemnikom najemnine!

Da pa bodo hišni posestniki lahko v polnem obsegu zadostili svojim namenom, zato bodo odpovedali stanovanjskim najemnikom, jih metali na cesto in — uredba o podaljšanju stanovanjskega zakona ne bo obvarovala katastrofe nešteto delavskih in uradniških družin.

Morda bo uspelo, da bo v krajih, kjer je uveden trimesečni odpovedni rok, šele na spomlad gledal človek jokajočo družino na cesti, obupanega očeta v žganjarni. V krajih pa, kjer je uveden enomesečni odpovedni rok pa bomo že februarja meseca, torej v najhujši zimi priča najžalostnejšim deložacijam in najstrašnejšim dogodkom.

Brez slepomišenja.

Vsled neverjetne devalvacije našega denarja, je pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani odmerjal in plačeval svojim rentnikom naravnost smešne, za preživljanje absolutno nezadostne pokojnine. Po 30 dinarjev je dobival vpokojenec mesečne pokojnine! Nevzdržnost takega stanja je bila jasna.

Zato je načelstvo pokojninskega zavoda po dolgem, rekli bi predolgem „proučevanju“ in preračunavanju izdelal pravilnik o draginskih dokladah, ki ga je v septembru mesecu odobril tudi minister za socialno politiko.

Po tem pravilniku naj dobe rentniki pokojninskega zavoda poleg svojih rent tudi draginske doklade. In sicer: redno draginsko doklado mora dobiti vsak, ki prejema od zavoda invalidno, starostno, vdovsko ali otroško rento. Poleg redne doklade pa naj dobi izredno draginsko doklado oni zavodov rentnik, čegar obstoj je ogrožen kljub prejemanju rente in redne doklade.

Do tu je prilično vse v redu. — Zanimiva pa je nastopna ugotovitev: Sredstva za izplačevanje rednih in izrednih doklad se morajo in morejo kriti le po onih virih, ki jih predpisuje pravilnik.

Kaj pa je dejansko napravil pokojninski zavod?

Svoječasno so na iniciativo našega sodruza Čobala ustanovili pokrajinski pokojninski sklad. Iz sredstev, ki so se nabrala v tem skladu, so nakazovali vsem potrebnim, v eksistenčnem oziru oboževanim rentnikom po določenih zakona o pokrajinskem pokojninskem skladu redne mesečne doklade. Tako so dobivali tudi rentniki pokojninskega zavoda poleg „devalviranih“ rent pri pokrajinskem pokojninskem skladu mesečne doklade, upoštevajoč rentnikov gmotni položaj.

Zato je bilo do uveljavljenja pravilnika o draginskih dokladah, ki ga je s primerno samohvalo izdelal pokojninski zavod, sledeče stanje: poleg pokojninske rente so dobivali pomoči potrebni rentniki tudi iz pokrajinskega sklada redne mesečne doklade.

Ob takem stanju stvari so izdelali v pokojninskem zavodu pravilnik o draginskih dokladah.

V istem hipu pa, ko ve povedati „Slovenski Narod“, da je prišel stanovanjski zakon na „mrtvo točko“, je naznanil „Narod“ tudi kandidaturu za skupščinske volitve, ki jo je postavila samostojna demokr. stranka v Ljubljani.

Za kandidata samostojne demokratske stranke v Ljubljani so postavili gospoda Ivana Mohoriča tajnika Trovske in obrtniške zbornice.

Pred tednom dni pa je ravno ta Trgovska in obrtniška zbornica izjavila svečano na stanovanjski enketi: Trgovska in obrtniška zbornica zastopa popolno svobodo hišnih posestnikov in soglaš z neomejevanjem razpolaganjem s stanovanji in stanovanjskimi prostori!

Njen reprezentant pa naj bo poslanec delavske in uradniške Ljubljane! Pa še več! Predstavnik one stranke, ki je postavila Mohoričevo kandidaturu, naj ščiti stanovanjske najemnike! Kaj ni to najgrša dvojna igra? Do volitev bomo varali stanovanjske najemnike s podaljšanjem stanovanjskega zakona, po volitvah pa naj popolna svoboda usmerja naš gospodarski in socialni napredek. To je proračun demokratov!

Ta in tak proračun pa bodo ljubljanski volivci temeljito preprečili in temeljito prekrizali.

Ljubljanski volivci bodo šli v volivni boj zato, da se bo stanovanjski zakon premaknil z mrtve točke. Da bo stanovanjski zakon oživel, da bo živo branil stanovanjske najemnike pred nebrzdano strastjo in pohlepnostjo hišnih lastnikov!

Zato so rentniki pokojninskega zavoda z zadovoljstvom pozdravili novo izboljšanje svojega nad vse žalostnega gmotnega položaja. Vsaj so mogli računati, da jim bodo nakazovali poleg rente, poleg draginske doklade iz pokrajinskega pokojninskega sklada tudi še redno in izredno draginsko doklado iz sredstev pokojninskega zavoda.

Pa prišlo je bridko in nepričakovano razočaranje!

Razočaranje je bilo tem večje, ker jih je tako prevarilo obečanje pokojninskega zavoda!

Kako je napravil pokojninski zavod?

Da nakaže doklade po izdelanem pravilniku, je kratkomalo ukinil pokojninski zavod vsem rentnikom doklade iz pokrajinskega pokojninskega sklada! To pa ne pomeni izboljšanja, to je le bedasto in nespametno varanje po izboljšanju koprnečih rentnikov.

To postopanje pa je vrhu tega tudi v nasprotju z zakonom o pokrajinskem pokojninskem skladu in z besedilom o rednih in izrednih draginskih dokladah. Vsaj ta pravilnik taksativno našteva, iz kakšnih in katerih sredstev naj črna pokojninski zavod za izplačevanje draginskih doklad. In, pravilnik sredstev pokrajinskega pokojninskega sklada ne omenja! Zato je tako „prekrščevanje“ doklad nepravilno, gospodje pokojninskega zavoda! Rentnikom ni pomagano, če pritkate denarce, za rentnike namenjene, iz žepa v žep.

Pravilnik mora izboljšati položaj, ne pa, da se izrablja za reklamo in se brijejo norci iz stradajočih rentnikov.

Zahtevamo, da se izvrši takoj remedura, onim pa, ki hočejo slepomišiti, pa navijte kosmata ušesa!

Rentnikom svetujemo, da se proti odlokom, ki jih razpošilja pokojninski zavod pritožijo na oddelek za socialno politiko in vložijo takoj v gornjem smislu utemeljeno nadzorstveno pritožbo!

Nadzorstvene pritožbe morajo uspeti. Vsaj vemo, da je ministrstvo za socialno politiko samo črtalo predlog, da bi se za kritje rednih in izrednih doklad uporabljala sredstva pokrajinskega pokojninskega sklada.

Naročajte „SOCIALISTA“!

Nova podražitev sladkorja.

Produkcija sladkorne pese je letošnje leto dobro uspela. Seveda pa se brdko moti oni, ki misli, da bo uspela letina v dobrobit delovnega ljudstva. Da bo vsaj ugodno podnebje, gorko solnce in primerna padavina lajšala in manjšala težke življenske razmere in življenske prilike delavskih in uradniških družin.

Bridko, hudo se je motil oni, ki je pričakoval, da bo sledilo uspeli produkciji sladkorne pese tudi znižanje sladkornih cen. Da bi si delavska mati lažje sladila grenko čorbo, ki jo imenujejo za kavo. Da bo delavski otrok lahko srebral iz svoje stekleničice oslajeno mleko in oslajen čaj.

Uspela produkcija sladkorne pese mora sipati dobičkov v žepe sladkornih baronov, ne sme pa sladiti grenke, nevžitne čorbe delavskim družinam!

Zato so ustanovili sladkorni baroni kartel, ki naj izloči, onemogoči medsebojno konkurenco in vzdrži sladkorne cene na umetni višini, in zajamči „trpečim“ podjetnikom dober zaslužek.

In, sladkorni kartel je dosegel, da so sladkorne cene še danes neprijemno visoke in za delavske, uradniške družine je sladkor tudi še po uspeli produkciji — nezmagljiv luksus.

Sladkorni baroni pa so zahtevali več, še več! Ne zaupajo jugoslovanski valuti, trebajo zlatih frankov,

angleških funtov! Zato je treba urediti vprašanje sladkorjevega izvoza in zagotoviti popoln zaslužek podjetnikom sladkornih tovarn!

Pa je Pašič-Pribičevićeva vlada ugodila zahtevam sladkornih tovarn in odredila: da bodo dobro in pošteno prodali svoje izdelke sladkorne tovarne, zato dobe na železnica **za izvožen sladkor 40% tarifični popust.**

Ta tarifični popust pomeni: sladkorni baroni bodo dobili od države premijo, nagrado, zato, da bodo izvozili sladkor, zaslužili oni dobro valuto in vzdržali sladkorne cene na nezmagljivi višini.

Pa, seveda, režim smatra, da je danes sladkorni kartel prvi državne pomoči potreben. In, ta režim smatra, da delavcu ni treba jesti sladke kave. Da dojenčku ni treba srebati oslajenega mleka!

Ko so dovolili izvoz sladkorja po znižani ceni, nihče ni mislil na to, da bi zajamčil lastno potrebo v naši državi. Zato bodo jedli sladkor v tujini, doma pa bo delovno ljudstvo — stradalo.

Taka je konzumentska politika današnjega režima.

Kakor pa so očitali klerikalcem ob dovolitvi 40% tarifnega popusta — namero zaslužka, tako diši po nepoštenem zaslužku tudi sladkorni popust! Grše je le še v toliko, da bo ta popust dvignil tudi cene sladkorju, podražil gospodinjstvo in povečal bedo delavskih, uradniških družin.

Politične vesti.

Demisija nemške vlade. Vsled izida skupščinskih volitev je podal Marksov kabinet demisijo. Predsednik Ebert je poveril Marksa, da vodi državne posle do sestave novega ministrstva. Že v zadnji številki smo zapisali, da je kljub velikanskemu napredku nemške socialistične stranke, vendar ostalo razmerje v nemškem parlamentu skoro neizpremenjeno. Kaj čuda, če je zato v vrstah nemških socialistov pričela ljuta borba za sestavo vlade po meščanskem bloku. Vsaka upostavitve meščanskega bloka pa pomeni za notranje politične razmere prestop v protirepublikansko in monarhistično smer, v zunanjepolitičnem pogledu pa težko zamotanje svetovnega položaja. Težko pa je danes napovedati, kako se bo sedanja kriza končala. Po dosedanjih poročilih se more sklepati, da se bo centrum odločil proti meščanskemu bloku in izjavil proti temu, da bi bili nemški socialisti v vladi. Vsekakor pa se bo novi parlament sestel šele po Novem letu.

Reakcija v svetovni politiki. Zasedanje društva narodov, ki se je nedavno vršilo v Rimu je pokazalo, da je svetovna reakcija na pohodu in da je kaj blizu konec ženevskega protokola o svetovnem razsodišču in razorožitvi. Dočim sta vodila v oktobru mesecu plenarno sejo še Macdonald in Herriot, sta bila sedaj glavna činitelja tega zasedanja Mussolini in angleški zunanji minister Chamberlain. Oba odločna nasprotnika Macdonaldove in Herriotove politike razoroževanja in sporazumevanja. Ker pa Chamberlain vendar ne more prevzeti vpliva angleške delavske stranke, zato sicer ni direktno odklonil po Macdonaldu započete in usmerjene ženevske politike, vendar pa je predski dominioni. Le iz ozirov do tlej, da bodo o tem sklepali angleški domi in oni. Le iz ozirov do angleške delavske stranke in iz ozirov do Francije je Chamberlain uporabil ta izgovor. Bolj predrzen pa je bil zato Mussolini, ki je gotovo z vednostjo Chamberlaina ravno sedaj v senatu z vso vehemenco nastopil proti ženevskim protokolom in izjavil, da Italija ne bo sledila taki politiki. Kar je Chamberlain mislil in želel, to je Mussolini povedal. Ostale države, ki uvidevajo pravilnost po Macdonaldu usmerjene zunanje politike, so morale soglašati z odgoditvijo zasedanja,

ker bi sicer prišle v odkrit konflikt z angleško vlado, česar pa niti francoska vlada ne bi prenesla. Tako je ostalo zadnje zasedanje brez uspeha. Zadnje zasedanje pa bi se nujno moralo pečati tudi z egipčanskim vprašanjem. Najbrže pa se je Chamberlain osebno udeležil zasedanja ravno zato, da bi že v kali zatrl vsak poizkus, razpravljati o nasilnostih angleških militaristov v Egiptu. Tudi v tem vprašanju je dosegel Chamberlain popoln uspeh: zasedanje se niti zmenilo ni za to, da je prosilo egipčansko ljudstvo za pomoč in pričakovalo od zasedanja pravičnosti. Tudi v tem je zasedanje povsem odpovedalo. Če bo nadaljevalo društvo narodov to pot, bo skoro izčrpalo moralni kapital, ki se je ustvaril z oktobrskim zasedanjem.

Kaj stanejo avanture? Španski direktorij si je dovolil letošnje leto za španske razmere precej drag špas. Poslal je v Maroko svoje vojne čete, ki so pa imele precejšnjo smolo. Primo de Rivera je doživel v Maroku precej težkih porazov in Španija je izgubila pri tem 20.000 vojakov. Poleg tega pa je bilo 7000 španskih vojakov še vjetih. Ker pa potrebuje armada tudi primerno preskrbo, je izčrpala Španija tudi vsa razpoložljiva sredstva in, da bo lahko še vodila vojno, namerava odrediti direktorij oddaja premoženja. Kadar je oddaja premoženja namenjena vojni, takrat to ni prav nič prevraten in neizvedljiv problem!

Mussolinijada. Zasedanja društva narodov v Rimu bi se moral udeležiti tudi švedski ministrski predsednik s. Branting. Ker pa je težko obolel, se je zasedanja udeležil njegov ministrski kolega. Po Brantingovem nalogu bi se moral položiti na Matteottijev grob v počaščenje socialističnega prvaka, venec. Ko je pa to zvedel Mussolini, je pričel s polno paro prečiti izvršitev Brantingove namere, govoril o nevarnostih, razburjenju fašistovskih čet in — izostati je morala proslava Matteottijevega spomina.

Mussolinijev tiskovni zakon. Po zadnjih volitvah je napovedal Mussolini temeljito izpremembo tiskovnega zakona. Da onemogoči opozicijsko časopisje, prepreči svobodo tiska, je hotel Mussolini urediti nov, za svoje potrebe prikrit tiskovni zakon. Ko so pa predložili osnutek Mussolinijevega ti-

skovnega zakona senatu, je senat izvolil za proučevanje zakona komisijo, ki je bila po večini proti Mussolinijevim predlogom o tisku. Zato bo staval bivši ministrski predsednik Orlando na prihodnji seji te komisije predlog, da komisija osnutek tiskovnega zakona od-

kloni, ker je nesprejemljiv in je škoda izgubljati z njegovim proučevanjem dragoceni čas. Tako se podira Mussolinijeva stavba. Pri nas pa sanjajo o Mussolinijadah ljudje, ki pravijo, da hočejo dobro jugoslovanski državi.

Tedenske vesti.

Le po zakonu, gospodje s policije! Ko je imela krajevna politična organizacija naše stranke nedavno v Trnovem volilni sestanek, je ta dogodek spravil na noge ves slabo plačani in zmučeni policijski aparat. Zgodaj zjutraj je že prišel v predsednikovo stanovanje detektiv in napravil dolg zapisnik o omenjenem sestanku. Ker jutranji spanec zmučenemu delavcu dobro dene, policijskemu uradniku pa najbrže ne škoduje, zato pravimo: pustite nas v miru in ne mučite že itak zgaranih policijskih funkcionarjev. Vedite: volilnih sestankov ni treba prijavljati, po mili volji se lahko vrše. Rajše obrnite za Pipanovim morilcem, osvežite Štritofov umor, zasledujte Černetove vlomilce! Na tem polju naj žanje ljubljanska policija uspehe in s takim delom naj si spleta lavorike. Politične, volivne sestanke pa pustite v miru in pokojno bi lahko spal še eno uro oni uradnik, ki je moral zgodaj v Trnovo, da je odkrival zaroto!

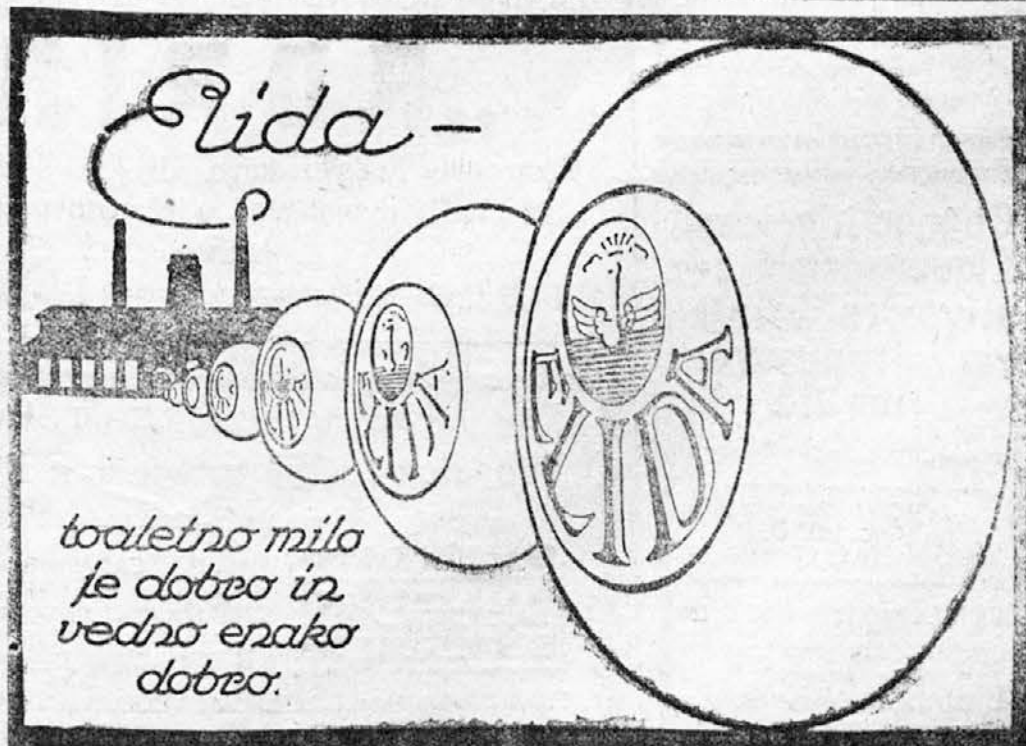
Božičnica magistratnih nameščencev. Kakor nam poročajo, hoče neslavni gerentski svet na ljubljanskem magistratu dovoliti magistratnim nameščencem božičnico. Toda za razdelitev božičnice je znašla zmotljiva gerentska trojica nov recept. Božičnice ne nameravajo namreč gerentski trojčki Pue, Likozar in Turk dovoliti v izmeri enomesečne plače, marveč po njihovem receptu naj se razdeli božičnica po »zaslužnju«. Po zaslužnju tako, da bo demokratski uradnik, četudi malo vreden, več dobil, kot uradnik, ki se v političnih demokratskih avanturah ne udeležuje. Po tem poročilu postaja tudi jasno, zakaj je tajništvo demokratske (?) stranke razposlalo okrožnico, katero smo priobčili v zadnji številki Socialista. Rečemo pa: naj poizkusi gerentski svet s tako svinjarijo! Bosta vsaj videla Likozar in Turk, kakšno kvalifikacijo bosta dobila potem od ljubljanskega prebivalstva. Zadevo bomo zasledovali in brez usmiljenja razkrinkali take poizkuse.

Nova klopota rudarjem. Po Jutrovem poročilu je podpisal minister za šume in rudnike dr. Žerjav pavilnik o poslovanju bratovskih skladnic. S tem je dr. Žerjav odredil, da se rudarsko delavstvo ne priključi splošnemu zavarovanju in da se zavarovanje rudarskega delavstva ne uredi v smislu zahtev in potreb rudarskega delavstva, marveč v smislu zahtev rudarskih podjetij. Povdarjamo: zahtevo po bratovskih skladnicah so zastopali rudarski podjetniki; delavci so institucijo bratovskih skladnic odklo-

nili. Pa, pozabili so najbrže na protestna zborovanja in upajo, da je rudar dovolj krotak in ponižen, da bo tudi ta udarec mirno prenesel. Za danes naj povemo le še, da dr. Žerjav predstavnikov in zaupnikov rudarskega delavstva niti zaslišal ni in — nihče ne ve, kako izgleda pravilnik. Pravilnik, ki ga je izdelal svoječasnno neka komisija, je bil izdelan le do polovice. Kdo je izdelal še drugo polovico pravilnika, tega nihče ne ve. Pa menda ja ne Trboveljska premogokopna družba sama. Ko bomo dobili pravilnik, bomo izpregovorili obširnejše. Gotovo je že danes: dr. Žerjav si tudi s tem pravilnikom ne bo pridobil simpatij rudarskega proletariata.

Kongres nemških strokovnih organizacij na Čehoslovaškem. Začetkom decembra se je vršil v Karlsbadu kongres nemških strokovnih organizacij, ki so štele koncem leta 1923 na Češkem, Moravskem in v Šleziji 217.149 članov. Nemška strokovna zveza je skoro ravno tako močna kot češka. Kongres je razpravljajal o splošnem gospodarskem položaju, o brezposelnih podporah, posredovanju dela, o soc. politiki in delovnem pravu. Od leta 1920. do 1923. so izvedle nemške strokovne organizacije 491 stavk z 111.024 člani, 68 izprtij z 70.248 člani in 4392 mezdnih gibanj brez ustavitve dela. Zanimivo je tudi, da imajo nemške strokovne organizacije 25 strokovnih časopisov in 229.317 naročnikov. Te naredbe pričajo o velikanskem delu, ki so ga izvršile nemške strokovne organizacije. To pa je bilo mogoče le, ker ne poznajo več komunističnih celic. Ker so obračunali pravočasno s komunističnimi hujskači in razbijači, so mogli doseči za delavski razred uspehe in z uspehom voditi razredne strokovne organizacije. Da pa napadajo komunisti tudi funkcionarje teh strokovnih organizacij, ni treba posebej omenjati. Vsaj je komunistom napadanje funkcionarjev in delavskih zaupnikov, glavna naloga njihovega »razrednega« boja.

Kjer ni stanovanjske zaštite! Dr. Wagner, ki se je mudil na študijskem potovanju v Nemčiji, je izdal zanimivo knjigo, v kateri opisuje tudi blagoslov svobodnega gospodarstva v Ameriki, tipični deželi velekapitala. V Ameriki so dosegli ono idealno stanje, katero si tako žele reakcionarci in hišni posestniki. Uspeh tega stanja pa je, da vlada v Ameriki brezmerne stanovanjska beda. Dr. Wagner je prišel do spoznanja, da manjka v Združenih ameriških državah najmanj 500.000 stanovanj. Če pa upo-

števeno tudi stanovanja, ki so za prebivanje neprimerna, v katerih pa kljub temu životarijo človeška bitja, se število manjkajočih stanovanj znatno zviša. V Združenih ameriških državah vlada ravno taka stanovanjska beda, kakor v drugih državah. Pomisliti pa je treba, da Amerika gospodarsko ne trpi na posledicah vojne. Nevarnost v stanovanjskem vprašanju pa so v Ameriki še večje vsled tega, ker je tam povsem neizvedljiva po državi kotrolirana stanovanjska politika. Stanovanjsko vprašanje otežuje posebno tudi rasni problem in velike razlike v kulturnem nivoju med priseljeniki in domačini. Stavbne parcele se nahajajo brez izjeme v rokah zemljiških spekulantov. Stanovanja za manj premožne sloje se sploh ne zidajo. Kapital le redko in neradi nalagajo v hipoteke, tako, da mora stavbni podjetnik tudi v bogati Severni Ameriki plačevati 16 in več odstotne obresti za hipoteke na prvih ali drugih mestih. Obrestna mera je določena sicer po zakonu na 6 odstotkov, z različnimi provizijami pa se umetno zviša obrestna mera. Vsled nesigurnosti spekulativnih manevrov, ki se nujno porajajo v privatnokatoliškem gospodarstvu, odtegne gospodarska reforma kapital, s tem pa povzroči stanovanjsko bedo.

Kako bodo postopali hišni posestniki po Novem letu. Dnevno se javljajo pri nas stanovanjski najemniki in nam donajajo pisma, grožnje in žalitve hišnih lastnikov. Evo primerov! Eno pismo se glasi: Ker rabim stanovanje v hiši št. 26, katerega najemnik ste po sili Vi, za svojega oskrbnika, Vam naznanjam, da odpovedujem stanovanje z današnjim dnem in Vas opozarjam, da istega sigurno in brez ugovora z 31. XII. izpraznite. Ako se na mojo odpoved ne boste ozirali, bom moral stanovanje s silo izprazniti. Johan Pristovšek, posestnik. Še boljši pa je drugi slučaj: Hišni

posestnik von Bacho v Celju je napeljal kar na večna vrata svoje hiše sledečo izjavo: »Keinerlei Mieterschutz braucht, soll und darf nicht Personen oder Parteien gewährt werden, welche, wie diess heute noch immer verkannt in rechthaberischer oder böswilliger Art — auch nur Ausbeute treiben werden Hausherrn unermesslichen Schaden zufügen. Für Mieter ist die Schicksalsstunde nun gekommen. Hunde wollt ihr ewig leben? auf Hausherrn Kosten. Kdo ima še drzno čelo zahtevati odpravo stanovanjske zaščite? Ne zna nemščine, ne zna napisati poštenega stavka, zmerjati pa zna svoje najmenike!

Kandidature slovenskih republikancev. V Slobodnem domu je naznanil Stipica Radić nosilec liste slovenske republikanske stranke. Po njegovem naznanilu bo Stipica nosilec liste v mariborski, Albin Prepeluh pa v ljubljanski oblasti. Nam je vseeno, kje kandidira Albin Prepeluh. Zdi pa se nam, da bi bil Prepeluhu mandat bolj siguren, če bi on kandidiral v mariborski, Stipica pa v ljubljanski oblasti. Kajti, zgoditi se zna, da je Prepeluh tokrat »ta kratko slam'co« potegnil. Škoda še, da ni Stipica iz Curiha povedal, koliko bo Prepeluh prispeval v strankino kaso. Stipico opozarjamo, da bo Prepeluh gotovo »glijalk«. Vsaj je sedaj sodni oficijal iz Ribnice. Ribničana pa tudi Stipica ne bo ukanil.

Zopet zmaga pred sodiščem. Naprej poroča v svoji zadnji številki, da je baje Bernot zopet zmagal pred sodiščem, češ, da je sodišče spoznalo, da ni treba Bernotu vračati onih 21.000 Din, ki jih je moral s. Koren plačati za tiskanje Bernotovega Napreja Zvezni tiskarni v Celju. Informirali smo se, kako je s celo zadevo in dobili smo pojasnilo, da ta pravda sploh še ni končno veljavno rešena in da je veselje Naprejeve „Micka Kovčeva — pila. nič plačala“ še prezgodnje. Takih zmag želimo Bernotu še mnogo!

Volivna borba.

V današnji številki „Socialista“ prinašamo zopet izjave nekaterih organizacij „Naprejeve skupine za enoten nastop. Te organizacije, ki so se do sedaj izjavile za enotnost tvorijo v Naprejevi skupini večino članstva. Zato se bo ta skupina za enotnost tudi kot celota gotovo izjavila, če le priznava princip vladne večine nad manjšino.

Če bi pa proti pričakovanju tega principa ne upoštevala, potem bo pa seveda članstvo poklicano, da na-

pravi red. Upamo pa, da tega ne bo treba.

Za enoten nastop.

Črna, dne 7. XII. 1924.

Članstvo SSJ in USR (Unija slovenskih rudarjev) na svoji skupni seji dne 7. XII. 1924 enoglasno sprejme predlog SPJ (Korunove skupine) glede enotne nastopa v predstojenih volitvah, toda le pod sledečimi pogoji: 1. Vsi sodrugi, ki so v tej dolgotrajni bratomorni borbi čutili potrebo drug po drugem prazno slamo

mlatiti, naj ta posel nemudoma in za vedno opuste. Za pobijanje korupcije v stranki, bomo morali najti primernejšega orožja kakor je delavski časopis, ki naj bi bil naročnikom v izobrazbo in ne v poneumnevanje. Tavo zasledovati je stvar orožništva in sodnije ne pa delavskih voditeljev in še manj pa naših časopisov.

2. Sodrugi, ki so na ta način drug drugemu čast in poštenje kradli, stranki pa s tem neizmerno škodovali, — nimajo našega zaupanja, torej ne morejo pri teh volitvah kot kandidatje priti v poštev. Ker so že med priprostim ljudstvom strasti preveč razpeljane, je treba to resno upoštevati.

3. Zahtevamo, da to našo izjavo v obeh soc. listih, torej v „Napreju“ in „Socialistu“ objavite, da se obe struji lahko prepričata, da proletarec nima vzroka proletarca sovražiti, temveč naši interesi so skupni in skupen naj bo naš boj proti skupnemu sovražniku delavske sloge. **Želimo, da bi v bodoče ne bilo več Bernotovcev in ne Korunovcev, temveč le ena disciplinirana SSJ, kateri bodo strankina pravila sveta in da bodo sklepi kongresov tudi za narodne poslance veljavni.** Pod temi pogoji je zedinjenje z nami za trajno mogoče, druge poti ni. Ta izjava naj velja tudi strankinemu kongresu „Naprejeve skupine“ ki bo za ali proti zedinjenju, končno veljavno odločil.

Za združitev.

Člani krajevne organizacije SSJ v Hrastniku, zbrani na sestanku dne 14. decembra t. l. izjavljajo: **Strinjajo se z izjavo Šoštanjskih organizacij** pripominjamo, da je naša želja, ne samo skupen nastop pri bodočih volitvah, temveč je nujno potrebna popolna organizacijska združitev obeh struj. Glede kandidatur, naj se upošteva moč organizacij. Izjavo je priobčeli v „Napreju“ in „Socialistu“. Hrastnik, 14. XII. 1924.

Potreba enotnosti.

Semič. Poziv za enoten nastop je razveselil vse, ki res proletarsko čutijo. Pokazati moramo nasprotnikom, da smo v stanu vse notranje spore rešiti mirnim potom. Konferenci 14. decembra želimo mnogo uspehov, žal, se vsled vladajočih razmer ne moremo udeležiti. Prosimo pa, da nam o izidu konference podrobneje poročate.

Naznanite čuvarje skrinjic!

Izdajatelj: Oblastni odbor SSJ za Slovenijo.

Odgovorni urednik: France Vidmar. Tisk J. Blasnika nasled. v Ljubljani.

DOVRŠENO SREDSTVO PROTI REVMAZIZMU.

Čeravno je lek Radio-Balsamica dr. Rahlejeva radi svojega hitrega, lahkega in popolnega zdravljenja reumatizma povsod dobro poznan ne samo v naši državi, temveč tudi v inozemstvu, je pri nas še mnogo bolnikov, ki bolehalo na revmatizmu, katerim se pa sedaj nudi prilika, da se morejo popolnoma ozdraviti to bolezen, ker je Radio-Balsamica priznan od vseh svetovnih medicinskih avtoritet kot najboljši in edino sredstvo proti vsem vrstam revmatizma. — Lek dr. Rahlejev-a je popolnoma neškodljiv srcu, ter ima to prednost, da vedno hitro deluje, ne da bi pustil kake sledove na koži ali organizmu. Revmatizem, kateri že več let traja, se lahko ozdravi z dve do tremi stekleničicami tega znamenitega leka. Za izdelavo in prodajo zdravila Radio-Balsamica je otvoril dr. Rahlejev moderni laboratorij v Beogradu, Kosovska ulica 43.

PALMA PODPETNIKI IN PODPLATI so najboljši!

Prva Mariborska delavska pekarna
r. z. o. o. z. v MARIBORU, Tržaška c. 37-38.
Telefon št. 324. — Ustanovljeno l. 1898.
Moderno in higiensko urejena pekarna priporoča svoje okusno in vedno sveže pecivo v polni teži. Pecivo se dostavlja tudi na dom.

JOHAN
se dobi v vseh specializiranih prodajalnah

Zahtevajte povsod
„JADRAN“
terpentinovo čisto čevlje, ker je najboljši.
Ako čistite čevlje edino le z „Jadran“ kremom, si prihranite mnogo denarja.
Vaši čevlji ne razpokajo, ostanejo mehki in trpežni.

Cognac Medicinal Liqueur, triple séc slivovka, brinjevec, tropinovec, rum itd.
po najnižjih dnevni cenah
„ALKO“
veletrgovina žganja družba z omejeno zavezo
Ljubljana — Kolizej.

En gros Letna trikotaža, nogavice, galanterija in drobnina En gros
Gaspari & Fanningner
Maribor, Aleksandrova cesta št. 48

Priporočamo vsem gospodinjam
„ADRIA“
ječmenovo ljudsko kavo, dvojno sladno rženo „Meta“, dvojno sladno ječmenovo „Sidro“ kavo.
Zahtevajte jo povsod! Zahtevajte jo povsod!

Svoji k svojim! Svoji k svojim!
Tvornica „SVETLIN“
priporoča svoje prvovrstne kemične izdelke, kakor
„SVETLIN“ la in „MARICA“ krema za čevlje
„SVETLIN“ vazelinska mast za usnje
„SVETLIN“ voščilo la, belo in rumeno
Pisarna in zaloga: LJUBLJANA, VEGOVA ULICA ŠTEV. 2.

Zvezki v korist Podpornemu društvu slepih!
Šolske zvezke
vseh vrst, trgovske knjige, mape, bloke, notese itd. izdelava in razpošilja najceneje
Papirna industrija in knjigovoznica ANTON JANEŽIČ, LJUBLJANA
Florjanska ulica 14.
Zahtevajte povsod zvezke v korist slepih. Dobivajo se tudi v vseh prodajalnah Konsum. društva in v drugih trgovinah
Zvezki v korist Podpornemu društvu slepih!

ZA JESEN IN ZIMO
priporočamo veliko zalogo raznega suknene in volnene blaga za obleke, suknje, plašče in kostume. Perilni barbeni v najnovejših modnih vzorcih. Razne volnene in šivane odeje i. t. d.
A. & E. Skaberne, Ljubljana
Mestni trg 10
Zmerne cene. Solidna postrežba.